

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. V. Eleemosynam dignitas, pretium, utilitas, docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

carum. Laudas mercatorem, qui vendit plumbum, & acquirat aurum; & non laudas mercatorem, qui erogat pecuniam, & acquirit iustitiam. Eroget pecuniam, qui habet iustitiam. Sed inquit: Non habeo iustitiam, & insuper perdam etiam pecuniam? Ergo quia non habes iustitiam, ideo non vis erogare pecuniam? Magis eroga pecuniam, ut emas iustitiam. Sed ais iterum: Quotidie dando valde minuitur pecunia: sed augetur misericordia, seu, alienam miseriam sublevandi voluntas; augetur iustitia, augetur gratia. Illud minuitur, quod relinquitur es, illud verò augetur, quod in æternum possessurus es. Theauriza igitur in cælo.

Velimus, nolimus, inquit Hieronymus, senescimus, & palam tendimus ad plures, cras forsitan aut inter Angelos, aut inter diabolos futuri. In viâ sumus ad æternitatem. Præmittamus igitur in alterum Orbem, quidquid volumus non amissum. Quod uni est minimis Christi fecimus, id Christo ipsi fecimus; quod datum est egeno, jam repositum est in cælo.

Hæc Chrysofomus suis inculcans: Theaurizemus nobis, inquit, non pecuniam, sed salutem, non mortem, sed vitam, non penam & ultionem, sed honores, & coronas. Hæc, quæ hic erogas, illic sunt repetitio, mutuum, & senus & debitum. Nam chirographa tibi fecit Deus. Quid itaque differis & torques, cum jam tantam recepisti & tot expectes: à te metipso pulchrum istud tributum exige. Tantum eroga, & statim ascende. Qui eleemofynas non dat, nec cor in cælo, nec spem in Deo, nec conscientiam bonam in seipso habet.

CAPVT V.

Eleemofynarum dignitas, pretium, utilitas docetur.

Hæc vita sic à Deo temperata est, ut alter alterius ope indigeat, alter servare alteri cogatur. Miles opificibus carere non potest, à fabro tormentario, cultuario, factore, pictore, sutore iuvenus est: hi autem aliique opifices mercatoribus egent, à quibus ferrum, pannum, corium, sericum, holosericum, & aliorum vestes coemant. Mercatores sine agriculturalium operâ non vivunt: mercator piger & pannum vendit, ut frumentum emat, quod plebs pagana convellit. Agricola frumentum non vendit, nisi eorum labores adjuvent fabri ferrarii, carpentarii, refectiones, ephipparii. Ut servus se alat, eget domino; ut dominus negotia sua perficiat, eget servo. Sic omnino pauperes ope ditiorum indigent, sed quod miseris, magis indigent ditiores pauperum inopia.

Hinc Chrysofomus ausus est dicere: Sæpenumero dixi, eleemofynam non accipientium, sed potius dantium gratiâ introductam esse. Nam illi sunt, qui præmissimum inde lucrantur. Non vides, quod omnes mutua operâ indigent? Miles opificis, opifex negotiatoris, negotiator agricolæ, servus liberi, dominus servi, pauper divitis, dives pauperis. Etenim qui accipit eleemofynam, maxime omnium usus est. Ineffabilis sapientiæ Dei hoc opus est. Nam dum mutua operâ indigemus, & necessitas illa non conciliaret amicitias nostras, si omnia sufficerent, nonne essemus indomita bestia? Ita Deus subiecit nos nobis invicem ob hanc necessitatem, ut quotidie alter alterum requirat. Nescis, quid non tam propter pauperes eleemofynam Deus, quam propter ipsos impendentes insituit. Revera nisi pauperes essent, salus nostra magna ex parte profligata esset. Calcios suere, frumentum seminare, agros colere, vestes parare, panes pinsere, murus struere divites non possunt, quod possunt tenuis fortunæ homines. Deinde non sint opera misericordiarum, pars magna beatitudinis tollitur. Ita omnino quos inutilissimos, & fruges consumere natos, censemus, utilissimi sunt. Myrensis Episcopi Nicolai virtus nunquam sic enituit, si Myræ familia pauperum.

Tom. II.

Chryf. tom. 57. hom. 3. mibi pag. 220.

Chryf. to 4. in epist. 22. ad Cor. ho. 17. mibi pag. 729. & in epi ad Phil. lip. hom. 15. mibi pag. 1094. & tom. 5. ho. 37. mibi pag. 237. Eleemofyna non tam pauperes quâ propter impeditentes infirmitate est.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

rima, in fordibus etiam victum quesitura defuisset. Adeoque Chrysofomi sententiâ, plus pauperes profunt divitibus, quam divites pauperibus. Quod iam uberius explicabimus, de dignitate, de pretio, de utilitate eleemofynarum dicturi.

§. I.

Quarta igitur causa, quæ ad dandam stipem impellat, est eleemofynarum maxima dignitas, summum pretium. Chrysofomus, quem dixi, animosissimè pronuntiavit: Pretiosum quid, vir misericors. Ista major est gratia quam mortuos excitare. Nam eò quod in nomine Iesu mortuos excitant, hoc multo majus est, quod pauperem pascunt Deo. Nam hinc Christo benefacis, illic autem ipse tibi. Nam hic quidem (de signis loquor) ipse debitor efficietis. Dei; in eleemofynâ vero Deum debitorem constituit. Quod si potestas mortuos ad vitam revocandi venalis esset, quot centenis millibus aureorum hæc merces quotidie ambirentur? Atqui erogandæ stipis gratia longè viliori pretio comparari potest; emite maturè, emite. Date, & dabitur vobis.

Verum non satis est hæc dicere, hæc scribere, hæc præcinere; in consuetudinem res trahenda est. Quæ admodum ad dandam comediam non sufficit actores instruere, quâ voce, quo gestu, quâ totius corporis compositione sit incidendum, standum, loquendum, sed insuper necesse est mores comicos per eam assuetudinem condiscere, ut quovis die, quavis horâ cum decore possint exhiberi. Propterea idem vicies, idem centies actoribus inculcandum; sic incidite, sic stete, sic vocem, sic gestum formate, vix tamen centies dicta retinent. Simillimum hic. Commodè pagellis pauculis explicari posset, quæ necessitas, & quis modus sit erogandæ stipis. Sed quia nos hominuculi pecuniæ tam amantes, in avaritiam tam proni, ad dandum tam difficiles sumus, ideo hæc lentissimè capimus. Eam ob causam hæc largiendæ præceptiones iteratò ac toties inculcandæ, dum assiduitate audiendi hæc, aut legendi in eam nos ipsos consuetudinibus adducamus, ut promptè ac facillè largiamur.

Magnam est bonum, inquit Chrysofomus, in consuetudine bonorum esse. Consuetudinis enim vis, & in bonis, & in malis magna est. Multi sunt in signandi se consuetudine constituti, nec jam commovente opus habent, quin & mente frequenter alio vagante, tanquam à quodam animato præceptore manus sponte trahitur ad signum faciendum. In consuetudine quidam se constituerunt, ne jurent. Igitur & in hac eleemofynâ nos ipsos consuetudine constituamus. Ut autem in consuetudinem hanc optimam veniam plurimum juverit à divinis oraculis ejuscemodi præceptiones memoriæ mandare, illâque sibi ipsi crebrius occinere. Quales sunt:

- a. Date, & dabitur vobis. ^a Beatus est magis dare, quam accipere. ^b
- b. Date eleemofynam, & ecce omnia munda sunt vobis. ^c
- c. Estote misericordes, sicut & pater vester misericors est. ^d
- d. Eadem mensurâ, quâ mensi fueritis, remetietur vobis. ^e
- e. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. ^f
- f. Misericordiam volo, & non sacrificium. ^g
- g. Qui parvè seminat, parvè & metet. ^h
- h. Qui promus est ad misericordiam, benedicetur. ⁱ
- i. Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die malâ liberabit eum Dominus. ^k

Hæc singula suo loco ponemus in luce, ut tantò facilius in opus exeant, quantò studiosius animo affiguntur.

§. II.

Quanta porro dignitas, quantumque pretium sit Dignitas eleemofynæ, ab Ephremo id discere licebit, eleemofynæ.

N 3

4. Causa. Chryf. to 4. in ep. 2. ad Cor. ho. 17. mibi pag. 724. laetæ respicit 10. 5. hom. 36. mibi pag. 31. Luc. c. 6. v. 38.

Chryf. to 52. illic bonorum esse. Consuetudinis enim vis, & in bonis, & in malis magna est. Multi sunt in signandi se consuetudine constituti, nec jam commovente opus habent, quin & mente frequenter alio vagante, tanquam à quodam animato præceptore manus sponte trahitur ad signum faciendum. In consuetudine quidam se constituerunt, ne jurent. Igitur & in hac eleemofynâ nos ipsos consuetudine constituamus. Ut autem in consuetudinem hanc optimam veniam plurimum juverit à divinis oraculis ejuscemodi præceptiones memoriæ mandare, illâque sibi ipsi crebrius occinere. Quales sunt: a. Date, & dabitur vobis. b. Beatus est magis dare, quam accipere. c. Date eleemofynam, & ecce omnia munda sunt vobis. d. Estote misericordes, sicut & pater vester misericors est. e. Eadem mensurâ, quâ mensi fueritis, remetietur vobis. f. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. g. Misericordiam volo, & non sacrificium. h. Qui parvè seminat, parvè & metet. i. Qui promus est ad misericordiam, benedicetur. j. Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die malâ liberabit eum Dominus. k. Hæc singula suo loco ponemus in luce, ut tantò facilius in opus exeant, quantò studiosius animo affiguntur.

Ephrem.

Cesar Ba-
ron. tom. 7.
anno 526.
mibi pag.
123. ex E-
uagril. 4.
c. 5. & So-
phron prao
spirit. c. 37.

Ephrem Oriëtis Comes à Iustino Imperatore, Theo-
polim seu Antiochiam missus, ut si quid vitii fecissent
publica ædificia terre motu quassata, ab illo restau-
rarentur. Eodem tempore Antiochiæ inter mercena-
rios egit vir quidam integerrimus, qui tantò sanctior,
quantò eius sanctimonia latentior fuit. Hic relicta
mittâ & pedo Antiochiam ignotus venit, & inter
operarios diurno labore victum sibi quaerit. Hic post
meridiem cum alii panem comessent in merenda-
dam, ille fatigationem somno reficere solebat. Hunc
Ephremus dormientem sapiens spectans, columnam
igneam ad nubes pertingentem in quiescentis caput
delapsam observavit, & obstupuit. Visum profectò
erat admirationis plenissimum. Hoc non semel tan-
tùm, iterumque suis oculis hausit, sed crebrius, neque
tamen hominem è vultu nosse licuit; siquidem comâ
neglectâ, veste forsidâ, callosis manibus, horrenti &
squalidâ barbâ, emaciato & in attorem declinante
vultu erat, famem oculi fatebantur. Virum igitur accer-
sivit Ephrem, & percunctari cepit, quis esset, qui voca-
retur, unde gentium illuc venisset? Cui camentar-
rius: Ego, inquit, inter hujus civitatis pauperes cen-
seor; & dum his manibus paro; hæc mihi vivere di-
ratio est. Ephrem cupidus discendi arcinora: Crede
mihi, ait, non abibis hinc, dum planius ad ea, quæ sci-
fator, responderis. In arcto se deprehensum sensit o-
perarius, nec amplius celari posse, quod hactenus feli-
citer abscondisset. Si, ait, pollicearis audita nemini mor-
talium patefacienda, dum vixero, quod res est, dicam.
Fidem dedit Ephrem, & jurato promisit, id sanctè à se
servandum. Ita narrationem ingressus: Ego, inquit,
Episcopus fui, sed tiam Dei causâ deserui, huc igno-
tus veni; quò potentius autem à corpore me abstra-
herem, quotidianis laboribus tenuem alimoniam qua-
rere decrevi. Tu verò nobilissime domine, quantum
poteris, eleemosynas auge. His enim diebus ad insulam
vocaberis, ut populum quem Christus suo sibi san-
guine emit, gubernes. Quod autem dixi, eleemosynis
institute, & pro religione verâ viriliter decerta. Talibus
namque sacrificiis Deus maximè delectatur. Vaticini-
um si mavit eventus; uti dixit, ita res gesta est. E-
phremus his auditis, in Dei laudes erumpens: Quot
ocultos, inquit, & nemini quàm sibi notos Deus fa-
mulos habet? At ubi in præfatis Antiocheni solum
evectus est Ephr, gemitum illud monitum exactissi-
mè secutus, tam liberalis & munificus in pauperes,
quàm fortis & terrificus in religionis hostes extitit.
Vtroque præsidio urbs egebat, facultatibus per terræ
motus exhausta, moribus, per priores Episcopos cor-
rupta. Optinè dixit beatus Maximus: Miseri homines,
qui in mortem peccatis aruerant, ad vitam eleemosynis re-
vifcunt, estque illis misericordia fons salutis, quibus avaritia
fuerat mortis incendium; ut flammâ, quas sibi peccando incen-
derant, largiendo restinguant; & emant sibi quodammodo in-
nocentiam, qui sibi emerant aliquando peccatum. Revera ta-
libus sacrificiis delectatur Deus, qui misericordiam
vult, & non pecudum sacrificium. Summa dignitas,
summum eleemosynarum pretium, insistamus elee-
mosynis.

S. Maxim.
hom. 1. de
Eleemosynâ
mibi pag.
284.

Eleemosy-
næ utili-
tas.
Luc. c. 11.
v. 41.

B. Maxim.
loc. cit.

§. III.

Quod autem jam dicere cœpimus, non minor est
eleemosynarum utilitas, quàm dignitas. Hęc una
liberalitas ab omni tam temporalis, quàm æternâ morte
liberat. Apertè Christus: Verumtamen, inquit, quod su-
perest, date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis.
Cum Tullio hęc proclamare liceat: Quid vultis am-
plius? à duobus maximis malis, à peccato & à morte
liberant eleemosynæ. Taurinensis, antistes, quem an-
tè dixi, illam Domini promulgationem, expendens:
Quamvis ergo pollutus, inquit, quamvis nullis criminibus

A circumseptus, si eleemosynas feceris, innocens esse capisti. Ab-
stergit enim eleemosyna, quod avaritia polluebat, & maculam
quam res alienas diripiendo contraxeras, tuas erogando purifi-
cas. Vide ergo, quæ sit misericordia gratia, quæ una & sola
virtus, cunctorum est redemptio peccatorum.

Verùm protervior quis forsan dixerit; Demus elee-
mosynam, & vivamus ut lubet. Sed scias, ô bone, li-
beralitatem à Christo commendatam, non temerita-
tem. Qui vitam sceleratam sine pœnitentiâ clau-
dit, tamen si mille talenta auri sparserit in egenos, non
tamen aliud, quàm tristè illud audiet: Recede, non
novi te. Nihilominus verissimum est Domini promil-
sum: Date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis.
Eleemosyna tam hominem sceleratum, quàm sceleris
purum deducit ad cælum. Scelerato dextram porrigit,
ut è cœno erutus surgat, impetratque veniam noxa-
rum: Innocentem tuetur à vitis, & itinere plano,
non tam manu ducit, quàm collo portat ad beatos.
Quot & quantos est nominare, qui flagitiis meris peri-
issent, nisi eos extraxisset eleemosyna, & viam ad su-
peros monstrasset.

Zeno Imperator impius à matre filiam suâ libidi-
ni abstraxerat. Hunc mater non insidioso ferro, sed
assiduis precibus iugulare statuit. Moram iniecit elee-
mosyna. Etenim matri dictum est, Imperatorem ar-
gentâ manu defendi. Nam Zeno ne cui flagitiosissi-
mus videri posset, unicum virtutis speciem dedit:
eleemosynarum largus fuit. Sed ô Dei iudicia! Zeno
flagitiis meris, cum neque respicere, neque frugi
esse quidquam pensi haberet, demum est sepultus an-
tequam mortuus. Nam morbo comitiali, quo sepe
laborabat, correptus, aut ebrietate nimia sopitus,
vel ob animi defectum pro mortuo habitus, & in
conditorium delatus est. Vbi ad se rediit, domesticos
vocare, satellites inclamare ac horrendum vociferari
cepit. Sed frustra. Nam Ariadna conjux, quæ mariti
parum grati iacturam interpretata est lucrum, severè
prohibuit, ne quis hypogæum reseraret. Ita Cæsar
cum sua ipse brachia prius corrossisset, inediâ extin-
ctus est. Num supremo hoc supplicio Imperator in-
cendium æternum defugerit, an inceptit, scire ho-
mini nefas.

§. IV.

Narrat Jacobus Gualterius in tabulis chrono-
graphicis, ante annos viginti concessisse fatis
Cabanensem dominum Ioannem Antonium Simi-
neum, cujus frater Delphinatus gubernatorem egit.
Hic Ioannes Antonius à teneris unguiculis Calvinii re-
ligionem combibit, eamque ad annum ætatis octo-
gesimum nonum mordicus retinuit. Denique jam
morti vicinus cum veteri se Ecclesiâ sentire, & in eâ mo-
ri cupere professus est. Nec solum hæc dixit, sed ver-
bis insuper fidem fecit, cum Confessionis, Eucharistiæ,
& Vnditionis extremæ sacramentis ad supremam cum
morte luctam se armavit. Duo è divi Francisci fami-
liâ morienti adfuere. Mutationis tam admirandæ ge-
minam assignant causam. Prima: Ioannes Antonius,
quem dixi, sacræ lectionis mirè avidus fuit. Siquidem
post illius obitum inventus est apud eum libellus hæc
inscriptione: Praxis spiritualis, seu Introductio ad vi-
tam devotam à Francisco de Sales Episcopo Gene-
vensi Gallicè scriptus; dein editus Latine. Hunc il-
le glossematis, idque suâ manu distinxerat: Involu-
cro libri hæc verba visebantur inscripta: Lecta, & rele-
cta, faciat Deus, ut id in misera anima mea consolationem, &
proximi mei adificationem cedat. Causa altera: Fuit Si-
micæus ad largiendas eleemosynas, vitis etiam reli-
giosis admodum propensus. Dedit eleemosynam, &
en fuerant illi munda omnia.

Angelus Tobie cum dignitatem, tum utilitatem
elee-

Electro-
na abito
sit quæ
avaritia
polluit.

Luc. c. 11.
v. 41.
Eleemo-
sina sceleris
to portat
manum,
ut è cœno
surgat.

Baron.
6. ad ann.
491. ex
uagril. 4.
c. 5. Ca-
dren.

Gualter.
tab. Chrono-
graphicis.
ann. 1611.
mibi pag.
819.

Vita mi-
tate in
Ioanne An-
tonio Si-
micæo
duplex
causâ
Prima.

Secundâ

Tab. 6. 12. eleemosynæ, fide dignissimus orator explicans: Eleemosyna, inquit, à morte liberat, & ipsa est, quæ purgat peccata, & facit invenire misericordiam & vitam æternam. Ab omni morte liberat, etiam brevem illam, & quæ melioris vitæ prolium est. Non semel ex alto lapsa tegula, vel moles transeuntem oppressisset, nisi manum præsidiam commodasset misericordia. Transeuntem viatorem sæpius latrones bonis & vitæ exiissent, nisi vim & injuriam propulisset eleemosyna.

Sarepta vidua (ut Regum facti memorant) jam suas ipsa velut exequias ibat, jam funebrem sibi cenulam parare instituebat. Hanc ipsam Elias, cum ad portam Sareptam esset, ligna colligentem vidit, & significante Deo hanc suam fore hospitam & atricem intellexit. Eam igitur salutarem rogavit, ut equam potabilem afferret, jamque abeuntem revocans, unam paucillam panis afferre jussit. Juravit illa nihil sibi domi esse, præter unicum farinæ pugillum, & olei paucillum. Eo autem se venisse, ut collectis lignis sibi ac filio parvulum panem coqueret, quem in mortis antecenam sumerent fame necandi, quandoquidem nihil aliud superesset. Tum Propheta: Vade, inquit, bono animo, lætiora sperans, & primum mihi buccam panis affer, Polliceor tibi nunquam in vase illo farinam, nec oleum in ampullâ defore. Potuisset illa Eliæ obijcere: Tu hujus annonæ causa es, qui arva pluvis & rore spoliis. Nunc alibi diu vagatus, ad me venis, ut de meo victites. Nihil horum. Sed paruit mulier, & quæcumque propheta petierat, fecit; ita se suumque filium morti subduxit, & deinceps tam sibi & filio, quam hospiti sat alimentorum habuit. Eleemosyna à morte liberat.

Viri octo, quod Petrus Damianus refert, in itinere Hierosolymitano ab inopia malè viaticati, totam pæne hebdomadem, vix quidquam humanæ alimonie gustarunt. Cumque jam inedia exhausti, vix molestiâ fracti prope deficerent, & vix amplius lapfabunda vestigia sustinerent, occurrit canis, qui papem mantili obvolutum traxit. Mox illi velut submissam cælo annonam rapuerunt. Subsidium id fami fuit, sed non diuturnum. Eodem itinere tres Agareni se illis comites iunxerunt commeatu instructi. Horâ prandii Agarenorum duo nec miculam quidem Christianorum fami de suo impertierunt. Tertius micioris indolis, panem, quem habuit, in novem fragmina divisit, ut tam sibi, quam Christianis singulis pars una cederet. Resumptis nonnihil viribus una iter prosequuntur. Subito velut ex insidiis duo leones profluit, & duos illos, rugitu ac dentibus sternunt, tamquam si eos sibi solos destinassent; ceteri fugâ sibi consilere permisi sunt. En eleemosyna profecto à morte liberat.

Gregorius Turonensis vetus & sacer scriptor, affirmatissimè narrat, Antiochiæ fuisse civem, virum ingenio liberalissimum, cui conjux & liberi erant. Hic istud sibi moris & legis fecit, ut nihil ciborum unquam libaret, quin socium haberet pauperem, qui unam comederet. Quadam die obambulans civitatem, mendicorum neminem reperire potuit. Portis ergo egressus sero vespere virum candidâ veste, cum aliis duobus stantem inveniens: Si peregrini estis, inquit, ædes meas obsecro in hospitium elige; frugali mensâ cenabimus. Cui nam maximus: Non poteras, inquit, cum Simeone vestro hanc urbem, ne subverteretur tueri? Et cum dicto strophium, quod manu gerebat, in urbem excussit. Mox audita est ingens mediæ civitatis ruina, quæ omnem generis homines oppressit. Hic Antiochenus ille civis subito pavore semiaminis in terram corruit. Eum vir candidatus erigens: Metum excute, ait, & in domum tuam abi. Filii tui cum uxore, & omni familiâ salvi sunt; tuorum nullis periit.

A Oratio assidua & eleemosynæ quas quotidie in pauperes distribuis, te tuosque servarunt. Cum dicto, aspectu omnium se subduxerunt. Ille in urbem regressus dimidium urbis subversum reperit, hominibus & pecoribus obrutis. Paucis concessa est vita, qui læsi è ruinis extracti sunt. At civis illius ædes, quod futurum dixit Angelus, integerrimæ steterunt. En alterum Leth incendijs & ruinis Sodomæ subductum. Eleemosyna liberat à morte.

Idco Tobias filio suo præceptionem hanc, ut rem summi momenti, diligentissimè commendans: Quomodo potueris, inquit, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue: Si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurizabis in die necessitatis. Quoniam eleemosyna ab omni peccato, & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras. Fides magna erit coram summo Deo eleemosyna omnibus facientibus eam.

Heu quàm malè nonnunquam nostros impendimus labores, quàm perversè nostras expendimus pecunias! Corpus alimus sumptuose, ac magnis curis: quid inde præmii? vermes & putredo. Vanam gloriam solerter fumo pascimus: quid inde boni? Livor & Invidia. Mammona & Plutem argenti & auri paulo saginamur: quid inde commodi? sollicitudines & curæ. Augemus eleemosynas, & in pauperes effundimus: quid inde lucri? Fenus amplissimum, beatitudo æterna, bonum immortale, cælum: Thesaurizamus nobis præmium bonum in die necessitatis; quoniam eleemosyna ab omni peccato & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras.

CAPVT VI.

Eleemosynæ vel ipsas facultates augent, & in hac etiam vitâ honestissimum reponunt fenus.

ECCLESIASTES regum sapientissimus, consilium prorsus insolens, & ut videtur, à ratione alienum suggerens: Mitte, inquit, panem tuum super transeuntes aquas; quia post tempora multa invenes eum. Cum peregrè proficisceris, domo non exees sine pane, quem ubi pontem transferis, in aquam dejicias, illum suo tempore recepturus. Certè quidquid hoc modo piscibus objicitur, seu panis, seu jecoris frusta dejicias, non aruitur, nam pisces initio minutuli, paulatim ubiis, quarum, trium & plurimum librarum fiunt, ut vel unicus discum impleat. Ita prorsus de Eleemosynâ differendum, quam Ecclesiastes illo sermonis involucri suadet omnibus sectandam.

Mitte panem tuum, da libenter, da cirò, da hilariter, sed da è tuo, tuus non alienus panis sit cibus pauperis. Imò non tantum non alienum, sed tuum, & illum ipsum, quo tu indiges, tibi necessarium mitte. Interdum enim necessaria quoque in eleemosynas expendenda. Fecerunt id geminæ viduæ Sarepta modicum farinæ sibi ac filio necessaria in alimentum Eliæ exposuit. Quâ largitione hospitalissimum Abrahamum, Chrysostomo teste, superavit. Non enim ad gregem, ut ille, nec ad græde farinarium cucurrit, sed unicum, quem habuit farinule pugillum dedit. Altera verò duo æra minuta, rem domesticam & censum victumque omnem gazophylacio obtulit: ita verè, Christo teste, plus omnibus misit. Imò tantum, inquit Augustinus, quantum Zachæus. Minores enim facultates ferebat, sed parem voluntatem habebat. Misit duo minuta de tantâ voluntate, de quantâ Zachæus dimidium patrimonii sui. Si attendas, quid dederint, diversa invenes: si attendas, unde dederint, paria invenes.

Petrus Damianus, 10. 1. lib. 1. 10. ad Moricium legum Doctorum mibi 148. 37.

Vixit anno 396. Greg. Turonensis, 10. hist. Fran. c. 24. Metaphra. in vitâ S. Alexii.

Tob. c. 4. v. 8. & seq.

Eleemosyna in pauperes effunditur, nobis thesaurizat.

Eccles. c. 11. v. 1.

vide S. Thoma. 2. 2. q. art. 6. conclus. 3. Reg. c. 17. v. 15. Dux viduæ expendunt in Eleemosynas sibi ad victum necessaria. Marc. c. 12. v. 45. & Lucæ, 12. v. 4. August. in quid dederint, diversa invenes: si attendas, unde dederint, of 126 mihi pag. 604.